

ABONAMENTUL

Pentru monarhie:

Pe an 18 cor. $\frac{1}{2}$, an
9 cor. $\frac{1}{4}$, 4-50 fl.

Pentru străinătate:

Pe un an 24 coroane
 $\frac{1}{2}$, an 12 cor. $\frac{1}{4}$, an
6 coroane.

Unirea

INSERTIUNI

Un șir garmond:

odată 14 fil., a doua
oară 12 fil., a treia
oară 10 fil.Toți ce privește foaia
să se adreseze la: Re-
dacțiunea și admini-
strațiunea „Unirea”
în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marți, Joi și Sâmbătă.

Imbunătățirea sorții materială
a preoțimii de azi.

Fără îndoială, că soartea materială a preoțimii de azi ne preocupă mult pe toți aceia, cari prin vocațiunea clericală am fost învredniciți să fim aleși lucrători în via Domnului.

Dacă am urmărit noi preoții vrednați cu interes chestiunile ivite în legătură cu îmbunătățirea sorții noastre materială, apoi acum cu adevărată sete și interes urmărim tot ceace ventilează, că este timpul suprem să fim și noi ascultați în dorința noastră justă de-a ni-să face și nouă dreptate.

Pentru scriitorul șirelor din Nr. 20 al prețiosului nostru organ „Unirea” a bătut sub respectul acesta ceasul al unsprezecelea și vor fi mulți cari cu melancolică pătrundere să tângue că pentru ei este sosit și ceasul al doisprezecelea.

Împrejurările prezente de grea existență nu pot să ne lase și pe mai departe nepăsători.

Imposibilitatea de-a trăi din salariul astăzi cu totul necorăspunzător, este evidentă pentru toți.

N'avem să înțelegem aici, că toți preoții să luptă la fel și cu aceleași greutatea de existență.

Puține excepții sunt acei preoți, cari fiind în beneficii grase n'au lipsă de tânguiri.

Productele lor de economie pot să acopere urcarea neprevăzută a tuturor articlilor de trai.

Ce să zicem însă despre preoți dispuși în beneficii de puțină valoare economică, cari nu produc nici cele necesare pentru trebuințele casei, și a căror venite stolare în cea mai mare parte sunt un minim, care nu poate acoperi nici lemnele trebuincioase la o casă preoțească; ce să zicem despre acei tineri absolvenți de academia teologică, cari după 16 ani de școală au ajuns în parohii mizere cu întregire

congruală de 800, respective 1200 cor. pe an.

Este cam dureros, că unii ca aceștia după o carieră isprăvită sunt avizați a trăi din zestrea soției sau ajutați încontinuu din partea părinților (socrii), cari în cele mai multe cazuri încă fiind preoți, au de-a lupta și ei cu multele neajunsuri aduse de creșterea numărăoasă a copiilor.

Cei mai mulți preoți nu mai pot ținea rost cu indigențele timpului prezent și sunt siliți a trăi o viață cu totul simplă, care de multeori este incompatibilă cu pozițiunea socială ce-o ocupă în viață.

Preoțimea noastră desvoaltă astăzi mai mult ca oricând altădată o activitate vrednică de plata sa. Eroismul caracteristic ostașilor noștri bravi este și un merit a preoțimei, care a știut să crească o generație vrednică și morală. Generația capabilă de fapte mari să ridice și crește pe moralul vieții, și apoi cine sădește mai mult moralitatea în popoară și neamuri ca preoții, cine crește în dragoste și iubire față de țară pe fiii poporului nostru, iarăș preoții.

Și răsplata pentru munca lor este, că singur ei sunt lăsați și acum în situația materială, care nici în vremuri normale nu mai era îndestulitoare.

Cine va lua răspunderea, pentru că noi n'am fost învredniciți în acești ani critici de nici un fel de adaus de scumpete și astfel a trebuit să îndurăm neajunsurile nenumărate, amintite chiar și de acei oficianți, cari au beneficiat de favorul adausului.

Făcut-au și întreprins-au superiorii noștri pașii de lipsă pentru ameliorarea sorții noastre materiale?

Pentruce frații noștri greco-orientali — adausul cărora noi nu-l invidiam că a sosit la timpul suprem, capătă al doilea adaus de scumpete, iar despre noi nu să face nicăiri nici o pomenire?

Este timpul suprem ca toți preoții fără excepție să ceară cu înzistință prin oficiile protopopești intervenirea forului superior, să ne mijlocească fără întârziere obținerea ridicării de salariu și adaus de scumpete, cerut imperativ de timpurile în cari trăim.

Să cerem cu toții și cu înzistință vrednică de împlinirea dorinței noastre juste, pentru că activitatea ce o dezvoltăm pe altarul mării lui Dumnezeu și binele patriei noastre este vrednică de plata sa.

Un preot.

Majestatea Sa pentru
drepturile poporului.

Numărul recent din organul oficial publică următorul preainalt autograf al Majestății Sale, adresat contelui Tisza:

Iubite conte Tisza!

După pășirea Mea pe tron M'am simțit mișcat să cunosc, prin contact nemijlocit, mai de aproape, diferitele directive în viața publică maghiară, precum și judecata șefilor de partide despre situație și despre problemele ce ne stau înainte.

Am dat loc, așadar, acelei hotărâri să chiem în audiență pe toți conducătorii de partide, fără deosebire, și la cererea lor am primit de repețiteori pe conducătorii minorității.

După încheierea acestor audiențe nu aflu motivat să Mă despart de guvernul acela, care în parlament e sprijinit de o majoritate solidară și în timpuri grele, aproape de patru ani, desvoaltă o activitate de o rară abnegație și patriotism pentru apărarea patriei și ameliorarea situației grele a locuitorilor țării, pentruce îmi exprim mulțumirile și deosebita recunoștință.

Păstrând față de Domniata și ceilalți membrii din guvern deplina încredere manifestată și până acum, recerc guvernul să conducă și pe mai departe interesele țării cu fidelitatea probată, și să-Mi prezinte proiecte, cari, ca recunoștință pentru atitudinea patriotică și desvoltarea uimitoare de energie în aceste zile decisătoare, prin lărgirea dreptului de alegător, luând în considerare interesele vitale a statului ungar, — să corăspundă jertfelor aduse de popor în aceste zile grele.

Dat în Luxemburg, 28 April 1917.

Carol m. p.

Conte Ștefan Tisza m. p.

*

În legătură cu acest rescript prea grațios „Bud. Tud.“ publică din cercuri competente următoarele:

Guvernul în curând va satisface acestui decis preagrațios al Majestății Sale și va proșterne proiectul în chestiune. Proiectele vor avea în vedere, afară de bunăstarea poporului, văduvelor și orfanilor de războiu, și îndestulirea pretenziunilor culturale și sanitare și vor face posibil ca populația în masse mari să câștige averi; reformarea și completarea instituțiilor de asigurare a muncitorilor, pentru care natural se recere recunoașterea societăților de fach a muncitorilor. Afară de acestea guvernul atribue o impor-

tanță deosebită față de competențele officianților, promovarea și organizarea corespunzătoare a împrejurărilor de traiu. La înfăptuirea proiectului de alegător vom lua în considerare, că în Ungaria abia de patru ani s'a decretat reforma de alegători în senz larg democratic, așa că în timpul de față poate fi vorbă numai de completarea acestei reforme până acum aproape neuzată.

La rezolvarea acestor reforme vom lua de directiv acel principiu, ca de acordarea dreptului de alegător să se bucure aceia, cari cu deosebire s'au distins în apărarea patriei. În privința aceasta de normativ ne servește legea de alegător din 1913, amăsurat căreia toți ostașii, cari în timpul serviciului militar au avut rang de subofițeri, sunt îndreptățiți la dreptul de votizare. Guvernul, emanând tot din principiul acesta, intenționează să acoarde dreptul de alegător pentru toți aceia, cari sunt distinși cu decorații de vitejie. Afară de acestea guvernul vrea să schimbe dreptul de alegător și în privința aceea, ca dreptul acesta să se acoarde nu numai cetățenilor, cari plătesc o dare de 20 coroane, ci și acelor, cari dispun de un teritor de 8 jugh. sau de un teritor ecvivalent cu acesta, nesubtrăgându-se dela desbaterea nici a acelor probleme parțiale, a căror rezolvare deplină o completează dreptul de alegător din 1913.

*

Cum a fost primit autograful regesc în partidul muncii?

Foile guvernamentale scriu, că autograful Majestății Sale a stârnit în partidul guvernamental mare mulțumire. În clubul muncii s'au strâns mulți deputați, cari au aclamat viu pe contele Tisza pentru lărgirea drepturilor provăzute în rescriptul împărătesc. S'au discutat aprins prospectele de pe urma decretului regal. Aproximative s'a făcut calculul, că pe baza noului sistem de dare, subofițerii și cei decorați cu medalia de vitejie sporesc numărul alegătorilor cam cu 100,000 oameni. În legătură cu aceasta s'a discutat și chestia naționalităților, privitor la care din nou s'a accentuat, că în cadrele acesteia e a-se scoate la iveală ideea de stat maghiar și trebuiesc ocrotite idealurile națiunii maghiare, iar în ținuturile naționalităților sunt a-se pune sub control sever considerantele naționale maghiare.

Ziarul guvernamental „8 órai Ujság“ scrie în numărul său dela 1 Maiu, că guvernul va satisface în timpul cel mai scurt mandatului primit dela Majestatea Sa și va prezenta dietei, ce se va convoca în partea primă alui Iunie, proiectele anunțate în autograful regal.

Cel dintâiu proiect va fi regularea lefurilor oficialilor, care tocmai acum se pregătește în ministerul de finanțe. După aceste vin la rând proiectele privitoare la îngrijirea

FOIȚA.

Crinul.

„O cât de frumoasă este în lumina nevinovăției sale, generația curată; nemuritoare e pomemirea ei, căci cunoscută este și la Dzeu și la oameni. Când e de față o urmează și când să depărtează o dorese; și în veac încoronată domnește câștigând răsplata nepângăritelor biruințe.“¹⁾

Așa-i. Frumoși, atrăgători, plini de farmec sunt tinerii nevinovați. Dzeu Spiritul Sfânt ne-o spune aceasta; El ne spune și noi vedem că este așa.

Privește numai în ochiul curat al nevinovatului. Ce frumseță cerească îți suride din el; frumseță, pe care n'o întrece zimbetul unei zi de Maiu; frumseță, pe care nu ți-o dă picurul de roșă ce se joacă cu razele soarelui de dimineață; frumseță, care nu-și află păreche în oglinda curată a apei cristaline, în care își privesc fața fecioară ale nopții zine-stelele....

¹⁾ Cartea Ințel. IV. 1. 2. după Vulgata.

Și oare care este izvorul de unde iasă atâta duloșie și farmec, cum și ce este el? — Va întreba un scrutător de frumseță nobilă.

Amice, izvorul de care întrobi este nevinovăția, sau curățenia inimii — despre care află că este un crin strălucit în grădina virtuților.

Văzut-ai crin? Observat-ai cum ți-se înfățișază acest mărgăritar al florilor? Așa-i că stă drept, cu fruntea ridicată spre cer, și are o haină albă ca neaua și un mires, o mireasmă fermecătoare?

Drept, cu fruntea ridicată spre cer stă și tinărul nevinovat. Inima, mintea, sufletul lui se înalță și plutește într-o sferă, ce-i mai aproape de ingeri, ca de muritori. Nu-i mirare deci, că cei ce-l cunoșc mai desproape vrând-nevrând li dau o stimă unică în felul său; și pe dreptul, căci ce frumos, ce mare ne apare el, — mai ales când îl asemănăm cu unul pătat. Cel pătat e robul pasiunii, a plăcerilor gretoase, ce i-au năpădit inima; se târle pe pământ ca omida ce vine călcată de trecători; gândirea și simțirea lui sunt josnice, binepotrivite pentru ca să-i aducă desfătări mărgave, pe cari ca și apa le soarbe inima sa putredă. De cer abzie, căci „pe muntele sfânt al lui Dzeu numai cel nevinovat cu mâinile și cel curat la inimă se va sui“;²⁾

²⁾ Psalm 23. 3. 4.

se gândește numai la momente, cum să le folosească spre desfătări; lumea de dincolo, îndeosebi raiul dispore din minte-ai întunecată.

Crinul e alb și e atât de simplu și de frumos! Ochiul nostru cu drag se îndreaptă spre potirul lui, ce se înalță în sus și pururea stă deschis ca să primească roua cerului, căruia să-și dea mireasma plăcută.

Ce haină albă, simplă și duloasă are și crinul nevinovăției dintr-o inimă curată! — O vedem aceasta, nici nu odată — oglinzând în ochii și fața tinărului nepătat. Și potirul acestui crin ce măiestros se îndreaptă spre cer, ca să primească roua binecuvântată a paradisului, prin care să izvorească mireasmă binemirosoare! Așa curatul. Pe când cel pătat e palid, fără față, scârbă pentru cer, milă și dispreț pentru oameni, cari descoperindu-i starea necurată, îl incunjură. Poate îmbrăca hainele cele mai măndre, ungă-se cu cele mai aromatice unsori, își poate vâpsi fața în culoarea trandafirului și împodobască-se cu aur și argint, că tot în starea-i urgisită rămâne; dacă nu ești curat nu ești nici frumos; prin urmare nu ești nici plăcut. Căci înaintea lui Dumnezeu și a oamenilor cinștiți plăcere nu este fără frumseță și nu-i frumseță fără curățenie.

poporului. Se vor rezolvi însă și alte chestii însemnate, precum: *paragrafi codului penal referitor la agitare, cari vor fi revăzuți și înăspriți*. Guvernul mai este pe de-asupra firm hotărît, ca să-și valideze după aceste mai cu efect controlul statului *privitor la educația preoților și învățătorilor confesionali*.

*

În legătură cu înaltul rescript regal și comentariul semioficial, șefii partidului opozițional au dat ziarelor din capitală mai multe declarații. Ținem să remarcăm declarația contelui Andrassy în următoarele:

— Rescriptul Majestății Sale ca și oricare act de guvernare, semnat de ministrul prezident, avem datorință să-l luăm sub decernere. Procedura ministrului prezident o aseamăn cu a cancelarului german. Partea referitor la dreptul de alegător din rescriptul Majestății Sale ne aduce aminte de solia de Paști a împăratului Wilhelm. Manifestul Majestății Sale derivă din aceeași prevedere înțeleaptă și intențiune nobilă ca și al împăratului german. *Cancelarul n'a putut sădărnici efectul soliei imperiale*. Ministrul prezident ungar a nimicuit efectul rescriptului Majestății Sale. *Aceasta e deosebirea dintre procedura lui Bethmann Hollweg și a contelui Tisza*. Cancelarul a declarat, că trebuie rupt cu trecutul, aceia, cari cred, că lucrurile se pot continua unde au rămas la începutul războiului — calculează greșit.

Solia împăratului german a avut asupra poporului efect de reculegeri și însuflețiri. Contele Tisza în aceeași zi, când Majestatea Sa, condus de porniri nobile, pregătea drepturi pentru popor — declara, că toate acelea el le-a pregătit de mai înainte, orice schimbare esențială e superfluă, e de ajuns pe deplin, dacă pe baza rescriptului Majestății Sale, ajung la dreptul de alegător câteva mii de militari sau de proprietari de pământ. *Mulțimea însă se împărtășește și pe mai departe de aceeași soarte, care i-a fost designată de contele Tisza înainte de războiul mondial. Cum se poate aștepta deci ca după acest comentariu, să aibă rescriptul Majestății Sale ceva efect asupra poporului maghiar?*

De încheiere contele Andrassy declară, că partidul opozițional nu s'a încrezut și nu se încrede în guvern. Cu toate că Majestatea Sa, după cum se evidentiază, se încrede în el, datorința noastră, izvorită din sentimente patriotice și dinastice, nu va stânjeni ca să delăturăm guvernul actual.

Contele *Batthyány* a declarat următoarele: — Rescriptul Majestății Sale a clarificat situația și a pus capet planului de concentrare, pe care eu dela început nu l-am aprobat. Partidul muncii de trei ori a tradat dreptul de alegător, netradând însă nici un sentiment social, cu toate acestea se oferă ca sub conducerea contelui Tisza să realizeze cele mai recente reforme sociale. Ce privește

drepturile de alegător, comentăriile guvernului sunt sfidarea dreptului poporului și a democrației. În parlament vom proceda cu proiectele lui, după cum vrednicesc. A sosit timpul ca fiecare să pășească în luptă pentru drepturile poporului și constituția democratică. Partidul lui Károlyi va pași în acțiune amăsurat programului, *în primul loc pentru dreptul de alegător și pentru pace*.

*

Cetim în primul din numărul din 29 Aprilie al foaiei „Pesti Hirlap”: Nu acela a fost năcazul principal și până acuma, că au fost puțini alegători, ci că terorism și corupție au împiedecat manifestarea liberă a voinții naționale.

Apropierea contelui Tisza de opoziție. — În cercurile politice să discută cu viu interes convorbirea dintre ministrul prezident și între doi conducători bărbați ai opoziției.

Contele Tisza a chemat la sine pe contele Eszterházy Moric și contele Bethlen István cărora le-a oferit câte un portofoliu ministerial. Sfera de activitate a acestor doi ministriabili — a spus Tisza — va fi deocamdată înafară de resoartele existente. Contele Eszterházy va lua deocamdată directiva chestiilor economice și sociale provocate de războiul actual, iar contele Bethlen va fi pus în fruntea afacerilor, cari au de scop directivarea reconstrucției Ardealului.

Contele Bethlen István este de altcum destul de bine cunoscut de opinia publică românească și în vorbirea ce a rostit-o mai pe urmă în dietă ne-a arătat în desjuns programul ce l-ar avea la reconstrucția Ardealului. Altcum ambii bărbați de stat au declarat, că în merit se vor pronunța numai după ce au conferat cu șeful partidului Andrassy Gyula.

Războiul european.

— Telegramme oficiale. —

Budapesta, 2 Maiu. La Ipern spre sud s'a mai înăspriț din când în când. Pe frontul dela Arras, vest de Lans la Monchy și Fontaine au eșuat ieșirile englezilor. Pe frontul moștenitorului de tron german, la Carny și cursul Aisne francezii au făcut mari întreprinderi de descoperiri. Inimicul a fost respins. Coloanele germane de asalt cu întreprinderile de noapte spre nord de Aisne, au capturat mai mulți ostași și puști.

Pe culmea Chimin des Dames trupele germane au respins, în lupte din apropiere, noi atacuri franceze. În luptele din Champagne, date în 30 Aprilie, germanii au făcut prizonieri peste 400 ostași.

Crinul izvorește o mireasmă plăcută; oricine o inspiră cu drag.

Nevinovăția încă își are mireasma sa, care ca și fumul de tămâie miroasă plăcut în cer și pe pământ. Cerescul Miro — după cum ne spune Scriptura — bucuros petrece „între crini”, iar pe oameni, fie cât de stricați — mai mult sau mai puțin — pe toți îi atrage mireasma tainică a nevinovăției. Despre sf. Filip Neri se spune, că i-s'a dat ca și cu simțurile să observe aceasta mireasmă. Despre mirosul plăcut ori neplăcut cunoștea cine e curat, sau necurat.

Iată mireasmă, iată duioșie și frumusețe, ce izvorește crinul nevinovăției. Deci, ce gust îngerese va avea acel tinăr, care văzând crinul — semnul nevinovăției — la picioarele Preacuratei Fecioare, ori la sf. Iosif în mână, va zice cătră inima sa: și eu vreau să fiu crin, pentru bucuria Cerului, podoaba pământului și binele sufletului meu.

* * *

Sf. Francisc de Sales era tinăr, când a ajuns la universitate. Crinul nevinovăției sale, pe care ca să nu se uște, în toată săptămâna îl uda cu apa cerească a Mărturisirii sfinte — în scurtă vreme a stors cinste și iubire

din partea conșcolarilor săi. Dar durere, între tovarășii de muncă s'au aflat și de aceia, cari voiră ca tinărul Francisc să-și piardă nevinovăția. Drept aceea sub pretext, că fac o vizită nobilă, l-au dus la o casă necinstită, și necunoscută de tinărul nostru. Aici prietini lui — cu treabă, fără treabă — rând pe rând toți părăsiră odaia. Francisc rămase singur și se trezise în față cu o persoană blăstămată, care cu puterea voia să i răpească nevinovăția. Dar iată eroul învingător! Scoate din captor un cărbune aprins și cu aceasta o alungă dela sine.

* * *

Dragă amice, cât de des apropiete de izvorul ceresc ce-ți stă la îndemână în sfânta Mărturisire. Ia mult din apa lui tainică și-ți udă crinul nevinovăției, ca acela nici când să nu se veștejească. Te ridică apoi pe aripile rugăciunii la Isus, Maria, Iosif, — rugându-i să te întărească, ca la caz când pretini nemernici și ticăloși ar voi să-ți răpească acest crin, să ieși și tu învingător ca Francisc.

Victor Crișan.

La Moldova, rușii după pregătiri viguroase de artilerie, au dat asalt contra pozițiilor noastre ce sunt spre nord de valea Ojtuz. I-am respins cu pierderi grele pentru ei.

Informațiuni.

Noul vicar al Orăzii-mari. Sinodul eparhial arădan a ales în sesiunea ordinară a anului acestuia vicar pentru consistoriul din Oradea-mare pe Preacuvioșia Sa, protosineselul *Roman R. Ciorogariu*, directorul seminarului din Arad. Preacuvioșia Sa își va ocupa noul post după încheierea anului școlar.

Rolul preoțimei la îngrijirea orfanilor și invalizilor. Conteșe Tisza a rostit la adunarea preoților reformați de dincolo de Dunăre un mare discurs, în care a relevat unele datorințe, ce le are preotul față de chestiile actuale. A spus, că în curând se va deschide *oficiul central* pentru îngrijirea orfanilor, văduvelor și invalizilor și în fruntea acestei mișcări stă împărăteasa-rugină, Zita. E o acțiune grandioasă, care se va realiza pe umerii tuturor, dar mai ales a preoțimei. Oficiile diecezane vor primi în curând ordin, ca să pregătească organizația de natura aceasta și să lădume mai ales preoțimea, ca să se pună în fruntea mișcării și să steie într'ajutorul tuturor nenorociților, cari au lipsă de sprijin.

„Este datorința bisericii ca pe acest teren să aibă rol conducător, a spus ministrul prezident. Trebuie să ne străduim, ca în organizația aceasta să se numească de *îngrijitor un astfel de individ, care este de aceeaș confesiune cu cel îngrijit*, deoarece numai în acest chip se pune temelie adevărată religioasă morală unei opere spirituale.“

1. Maiu. După trei ani de războiu, ziua de prima Maiu a fost serbată acum mai întâiu de social-democrații din toate țările. Ziua aceasta a fost numită în lumea întreagă de sărbătoarea demnității, păcii și a dreptului pentru popor. Muncitorimea din Ungaria încă a serbat 1 Maiu cu liniște și demnitate vrednică de evenimentele mari. Lucrătorii din fabricile din capitală în conțelegere cu cei din afară, au înaintat directorilor de uzine un memorandum în care cer dreptul de alegător.

Muncitorii s'au intrunit în parcul Hungaria din capitală

În Viena socialdemocrații au ținut în 1. Maiu adunări impozante, în cari au protestat contra vărsării zădarnice de sânge, cerând încheierea războiului, fără anexiuni și desdaunări.

În Petrograd muncitorimea a aranjat demonstrații șogotoase. Comunicația pe strade a fost oprită de mulțimea mare ce defilă protestând contra războiului.

Abdicarea regelui Greciei. Ziarele italiene sunt informate, că Constantin, regele Greciei, va abdica în 6 crt. în favorul moștenitorului de tron George.

Procesul lui Fridrich Adler, neigașul ministrului prezident austriac, Stürggh se va debata în 18—19 crt.

Banii de nichel de 20 fileri rămân în valoare și pe mai departe. În înțelesul ordinațiunii mai vechi ministeriale banii de nichel de 20 fil. cu 1 Maiu aveau să se subtragă din circulație. Amăsurat ordinului mai nou, publicat în foaia oficioasă, banii rămân și pe mai departe în valoare și e obligat fiecare să-i primească.

Copii din Viena în Sibiu. Ziarul „Nagy-szebeni Ujság“ are informația, că în curând sosesc la Sibiu 500 de copii din Viena, trimiși aici pentru ca să scape de miseria, cu care au să lupte acasă. E vorba, că vor fi aduși și prin alte orașe și sate din Ardeal copii din Austria și din Germania, spre recreare și întărire peste vară.

Al șaselea împrumut. Rezultatul împrumutului german al șaselea de războiu, — cum se scrie din Berlin, — întrece pe cele precedente și a ajuns la suma de 12 miliarde de mărci.

Plan englez pentru nimicirea recoaltei germane. Următoarea știre de ziar ne arată cât de departe merge ura omenească în aplicarea mijloacelor draconice pentru distrugerea cu orice preț a contrarului.

Lordul Caithorpe a propus comanda militară engleză, să nimicească recoalta germană de grâu cu bombe aprinzibile. Bombele acestea trebuie aruncate de pe aeroplane pe lanurile de grâu înainte de seceră.

Modificarea constituției române. Ziarele engleze anunță din Iași: Sesiunea parlamentului român a fost închisă până la începutul lui Maiu. Apoi guvernul va propune, să se modifice constituția, introducându-se dreptul de vot obșteac și exproprierea a două milioane hectare pământ din marea proprietate agrară. Toate moșiile statului român, apoi ale așezămintelor de binefacere, de mână moartă, vor fi de asemenea expropriate pentru a fi împărțite soldaților, în deosebi soldaților, cari au luptat pe front.

† **Vasile Zoicaș.** În 19 Aprilie n. a. c. a fost așezat la veșnica odihnă tinerul de mare speranță *Vasile Zoicaș*, teolog absolvent de Gherla în etate de 23 ani, unicul fiu a întristaților părinți *Teofil Zoicaș*, proprietar și jude comunal și *Emilia Bucșa* din Tetiș. În repausatul a pierdut biserica gr.-cat. pe un fiitor și bun păstor sufletesc, iar colegii săi pe un amic sincer și soț de luptă în viața socială și bisericească, care pentru modestia sa, pentru sinceritatea, erudiția și pregătirile sale estinse științifice, a fost iubit și stimat de toți.

Actul înmormântării l-au îndeplinit 7 preoți din diferite tracte, în frunte cu *Mulț On. Domn protopop* al tractului *Baia Sprie*, *Ioan Anca*, care a ținut predica funebrală, iar *On. Domn Iosif Stan*, paroh în *Tăuții-de-sus* a luat iertăciunile, emoționând prin predarea elocventă rudeniile întristate și publicul inteligent și poporul, care deși fiind un timp nefavorabil — în mare număr s'a prezentat la înmormântare.

Cinci teologi amici și conșcolari i-au dus osemintele nelnsuflete la locul od. hnei veșnice și în biserică, unde s'a îndeplinit ceremonia înmormântării. Conșcolarul și vechiul său bun amic, *Vasile Herman*, prin vorbirea sa de adio a stors lacrimi de durere din ochii tuturor.

Il deplâng rudeniile numeroase și toți câți l-au cunoscut.

Fie-i țărâna ușoară și amintirea binecuvântată!

Un asistent.

Palestina republică ovrească. După o depeșă din Washington a ziarului „Daily News“, *Wilson* plănuiește să întemeieze în Palestina o republică ovrească. Milioanele de jidani, cari trăiesc în America, au primit știrea aceasta cu însufletire foarte mare.

Necrolog. † *Isaia Goldiș*, paroh gr.-or. român al *Cermeiului*, și-a dat buoul și blândul său suflet în mâinile Creatorului. Marți în 24 Aprilie a. c. în al 92-lea an al vieții și al 68-lea al preoției, împărțit cu sf. taină.

Rămășițele pământesti s'au așezat spre odihna veșnică Joi, în 26 Aprilie a. c. la orele 10 a. m. în cimiterul din *Cermeiu*.

Odihnească în pace!

Proprietar, editor și Redactor responsabil:
Ioan Suciu.

☛ Caut o bonă

la o copilă de 2 ani. Poate fi și fca vre-unui preot sau docent internat.

A se adresa la:

E. Kormos Alexandrescu,
Mező-Grebenes
u. p. Mező-Bánd.

Ioan Suciu